پیشەییایەتی لە کاری ڕۆژنامەنووسی دا.. نەژاد عزیز سورمێ

هەوڵی ڕۆژنامەنووس لە پاراستنی پیشەییەتی ، سەرەڕای ئەوەی ڕوانینەکانی واقیعانەتر دەردەخا ، ڕۆشنایەکی ئارامیش دەبێ بۆ ئایندە لە پرۆسەی خوێندنەوەو هەڵسەنگاندنی مێژوو ، هەروەها لە تێگەیشتنی قۆناغەکان و لێك جیاکردنەوەیان . ڕاگرتنی لەنگەری پیشەییەتی لە کاری ڕۆژنامەنووسیدا ئەمڕۆ بووە بەسیمای ڕۆژنامەنووسی سەردەم کە شیرازەی لە سیستەم دەرچووەکان دەخاتەوە شوێنی خۆیان ، بەمەش مانایەك بەژیان دەدا ، بایی ئەوەندەی هەڵدەگرێ مانای پێ بدرێ..

- پیشەییەتی – هونەرێکە باوەکو زۆرجاریش دیوار و دیوار بەپاڵ تونێڵە مارپێچەکاندا بەڕێوە بێت ، بەڵام هەرگیز بەهەمان لۆژیك لە هونەری دروستکردنی ئەلتەرناتیڤەکاندا بەشدار نابێت کە لەو تونێلانەدا بەتاوی داماڵینی ئیرادە و داتەپاندنی خودەوە بەرقەرارە.. ئەو بەڕێوەنووسانە و جەخت لەسەرکردنەوەی ڕۆژنامەنووس لە پاراستنی پیشەییەتی بەشێکە لە بەرزڕاگرتنی شەرەفی ڕۆژنامەنووسی و بێستی عەقڵ پێ شکان و سەرچاوەی بە فەرهەنگ و بە چاند و هاوسەنگیدانە بە سرووشت و بەژیان کە ڕەنگە بەلایەکەی دیدا هەموو بەها و پاساوی بەردەوامی لەدەست بدا..

  تۆ تەماشاکە ڕۆژنامەنووسێك لەسەروبەندی داتەپینی یەکێك لە ڕژێمە تۆتالیتارییەکانی ڕۆژگاری شەڕی سارد لەسەر زاری زیندانییەك چمان بۆ تۆماردەکا – لە زینداندا ئەگەر یەکێکمان لێ بمردبووایە تا چەند ڕۆژێك ئیدارەی زیندانمان لێ ئاگادار نەدەکردەوە تاکو بڕە خواردنەکەی لە نێوان خۆماندا گل بدەینەوە .. زۆرجار کە پاسەوانەکان دەهاتنە ژوورێ مردووەکەمان بەدیوار هەڵدەپەسارد و جگەرەیەکمان بە پێکراوی لەدەم دەنا تا وەك زیندوو دەربکەوێ و سوود لە بڕە خۆراکەکەی وەربگرین ، تەنانەت وای لێهاتبوو لە زینداندا هەموو شتێکمان دەخوارد… هەموو شتێك! –

  پیشەییەتی لە کارێکی بەهەستی لە وێنەی ڕۆژنامەنووسیدا وەك

ده‌بینی دووریشه له ده‌مارگیری و ئه‌وپه‌ڕگیری و کاردانه‌وه‌ی ساته‌وه‌ختێکی له گرێژنه‌چووی دیاریکراو که هه‌ڵچوون و هه‌ناسه‌سواری و خۆ له‌بیرکردن و به‌رژه‌وه‌ندییه‌کی به‌روه‌خت دروستی ده‌کات ، ڕێگایه‌که ماندووبوون و سه‌رئێشه‌ی به‌دواوه‌یه ، به‌ڵام په‌یامێك له سه‌رده‌مێكدا ده‌گه‌یه‌نێ ، كه ئێستا جێی داخه خه‌ریکه ورده ورده‌ په‌یامی تێدا کاڵ ده‌بێته‌وه .

کودەتای عوسمانییەکان ساڵی ١٩٠٨ وگۆڕانکارییەکان.. دیلمان لەزگین خانە*

لە ٢٣ی تەمموزی ١٩٠٨دا عوسمانەکان کودەتایەکیان بەرپاکرد، بەمەش سولتان عەبدولحەمید ناچار بوو، دووبارە کارکردن بە دەستوری ساڵی ١٨٧٦ رابگەیەنێت. ئەنجومەنی نوێنەران سەر لە نوێ کۆبووەوە لە ئەنجامی بزوتنەوەی بەرهەلستکارەکەی ١٣ی نیسانی ١٩٠٩دا، کە لە مێژووی عوسمانیدا بە ئاشووبی هەڵگەرانەوە دەناسرێت. لە ٢٧ی نیسانی هەمان ساڵدا، ئەنجومەنی نوێنەران دانیشتنێکی سازکرد و بڕیاری دا سولتان عەبدولحەمید بە تاوانی هاندانی بزووتنەوەی بەرهەلستکار لەسەر کار لاببات و محمد رەشادی برای بە ناوی سولتان محمەدی پێنجەم ١٩٠٩_١٩١٨لە شوێنی دانا، دەرئەنجامی ئەم گۆرانکارییە، شەپۆلێکی خۆشی و شادی باڵی بەسەر سەرتاپای دەوڵەتی عوسمانیدا کێشا بەو هیوایەی کە سەردەمێکی تازە دەست پێ بکات و دروشمەکانی ئیتحادییەکان بەرجەستە ببێت لە ئازادی و دادپەروەری و یەکسانی، بەلام ئەوەندەی نەبرد ئیتحادییەکان سیاسەتی تورکاندن و بەرزراگرتنی کە لە نێوان دەوڵەتی عوسمانیدا بوون،لە بەرامبەر ئەو سیاسەتە سەرکوتکەرەدا پەنایان برد بەر دامەزراندی حیزبی بەرهەلستکار و دیارترینیان حزبی پەیرەو پرۆگرامی سیاسی خۆی بڵاو کردەوە کە بریتی بوو لە فراوان کردنی دەسەڵاتی جیاکردنەوەی پۆستەکانی، بیجگە لە مەسەلەکانی بەرگری دەرەکی یان سودی هەوبەشی نەبە،لە نێوان ویلایەتەکانی لەگەل مانەوەی هەوبەندی عوسمانی

بەمەرجی سەربەخۆیی کاریگەری لەسەر بناخەی سیستەمی ناسەنترال بە ویلایەتەکانی بردی.شکستی هێنانی عوسمانییەکان لەبەرەم پەلاماری ئیتاڵیادا بە لیبیا لەجسالی ١٩١١دا بووە هۆی زیادبوونی بەرهەڵستی لە پەرلەمانی و پەرەسەندی ململانێ لە نێوان ئیتحادی و ئیئتیلانییەکان ،ناچار ئیتحادییەکان فەرمانی سولتانیام دەرچوواند بە هەڵوەشاندنەوی ئەنجوومەنی نوێنەران لە ١٨ی کانوونی دووەمی ساڵی ١٩١٢بە مەرجێ لە ماوەی سێ مانگدا لە ڕێکەوتی هەڵوەشاندنەوی ئەنجومەنەکە هەڵبژاردن بکری و ئەنجوومەنی تازەی نوێنەران کۆببیتەوە ئەو هەڵبژرادنەی لە کۆتایی مانگی کانوونی دووەمی سالی ١٩١٢ئەنجامدرا لەگەڵ ئەوەی پێشووی جودابوو،چونکە ململانی لە نێوان کۆمەڵای ئیتحاد و تەرەقی و حیزبی ئازادی و ئیئتلافی لەو پەری توندی دابوو،هەرچەندە ئیتحادییەکان توانیان زۆرینەی پەرلەمان بە خۆیان دابین بکەن، بەڵام ئەوەی نەبەرد رووبەرووی گرفتی ئاڵۆز بوونەوە،کۆمەڵەی سەربازی کە لە ئایاری ١٩١٢دامەزرا بوو بەناوی ئەفسەرانی رزگاری (خلاص کار ضابطان)رێلیکی گەورەیان لە بەرپاکردنی ئەو گرفتانەدا هەبوو.

زۆربەی ئەو ئەفسەرانەی لە ئەلبانییەکان بوون، یاخی بوونی خۆیان لە رێم ئیلی راگەیاند و بەرهەڵستیەکانی بریتی بوو لەوەی حوکمەتی شەرعی نییە هەروەها نارەزا بوون بەو ئەنجومەنە تازەی نوێنەران کە زۆربەی ئەندامەکان سەر بە کۆمەڵای ئیتحادو تەریقی بوون، بۆیە داوای هەڵبژاردنی ئازادییان دەکرد ،داواشیان کرد کە سوپا دەست نەخاتە سیاسەتەوە فەرمانیشیان دایە مەحمود شەوکەت پاشای وەزیری جەنگ لە وازی لە پۆستەکەی بهێنی ئەویش بە پیر داواکاریەکانەوە هات لە٢١ی تەمموزی ساڵی ١٩١٢بەمشیوەیە وەزارەتەکی تازەی ئیئتیلافی سەرۆکاتی ئەحمد موختار پاشا ئینجا کامال پاشا لەدوای ئەو پەك هات و ئەنجومەنی نوێنەرانیش هەڵوەشایەوە حوکمەتی تازەش رایگەیاند کە سوور دەبێ لەسەر جێبەجێ کردنی پرانسیپی ناسەنترال .وەزارەتەکی ئەفسەرانی رزگارکەر نەیتوانی پرۆگرامەکەی جێ بەجێ بکات وئیتحادییەکان بە دووەم کودەتای سەربازییانی لە ٢٣ی کانونی دووەمی ١٩١٣بە سەرۆکاتی ئەنوەر پاشا توانیان بیرەخەنەن لەو ریکەوتەوە ئیتحادییەکان بەردەوام بوون لە حوکم تا کۆتای شەری یەکەمی جیهانی ئەویش بەو سێ دروشمەی کە پەیمانیان دابوو: (سەنترالیەت، تەرانیەت، تورکاندن) تەرانیەتیش لەسەر بنچینەی بەرز راگرتنی نەتەوەی تورك و خزمەتی تورکیا عوسمانی لەگەڵ برای تەرانییەکانیان لە ئاسیای ناوەراست دامەزرابوون.

بزوتنەوەی تەرانیەتیش پشتی بە سیاسەتی تورکاندن دەبەست، هەردوو سیاسەتی تەتریك و بزووتنەوەی تەرانی فەیلەسوفی خۆیان هەبوو

لەوانە یوسف ئاق جورە ئەغلی، یەکێک لەو بیرورایانەی ئەو لەو رووەوە ئەوەبوو ئەوانی تەنها بە ئایین بە تورکەوە بەستاوەتەوە، نەك بە رەگ و ریشەی ئەوانەی تا پلەیەکی دیاریکراو لەگەل تورکدا تێکەل بوونە، کە بە ئاسانی دەتوانرێ لە ناو کۆمەلگەی تورکدا بتوێنەتەوە، بەڵام ئەوانە هەستی نەتەوەییان لا پەیدا نەبوو، دەتوانری بتورکێندریت. ئیتحادییەکان هەلبژاردنە تازەیان بۆ ئەنجوومەنی نوێنەران سازکرد،ئەنجامەکەشی لە ٤ی کانوونی دووەمی ١٩١٤راگەیەنرا،ئیتحادییەکان شێوازی هەمووجۆری کوشاریان گرتەبەر تاکو هەڵبژاردنەکە لە بەرژەوەندی ئەوان تەواو ببێت بەلام دەنگوباسی شەری یەکەمی جیهان بەسەر هەولەکانی ئەنجومەنی نوینەراندا زاڵ بوو،سولتان محەمەدی پینجەم فەرمانێکی سوڵتان لە ئابی ١٩١٤دەرکرد بۆ یەك خستنی ئەنجوومەنەکە لەسەر باردۆخگ شەر.ئیتحادییەکان سیاسەتی سەنترالیان پیادە کرد کە بووە مایەی بێزاری نەتەوەکانی دیکە لەسەرتاسەری دەوڵەتدا،ئەمەش رەنگدانەوەی هەبوو لە پەرچەکرداری نەتەوەیی،بۆیە ئیتحادییەکان بۆ سەپاندنی سیاسەتەکانیان پەنایان بۆ تیرۆر برد،هەروەها هەموو کۆمەڵە نەتەوەییەکانیان ،کە بە ئاشکرا کاریان دەکرد ،هەڵوەشاندنەوە و بە توندیش چاودێری چالاکییەکانیان دەکرد.

*قوتابی لە زانکۆی سۆران

بێووغرایی تاکە لاسارەکانی کۆمەڵگە!.. ڕەسوڵ بەختیار

ئەوەی لەو ماوەیەدا، لەنێو کۆچە و کۆڵانەکانی شارەکانی کوردستان لەئارادایە، هەڕەشەیەکی سەرەکییە بۆ گۆڕانی نەرێنی کۆمەڵگە، بەهۆی لاساری چەند تاکێکی کۆمەڵگەوە، وا خەریکە حاڵەتەکان ببنە دیاردە، ئەمەش لەپای چەند کەسێک لەپێکەوە بوونەتە کوێڕک، لەسەر شەقامەکان بەبەرچاوی خەڵک بەگشتی یاسا پێشێل دەکرێ، کوشتن و بڕین لەحاڵەتەوە هێدی هێدی پەرە دەسێنێ، لەسەر شکاندنەوەی سووکانی ئۆتۆمبیلەکان، دوو کەس دادەبەزێ بۆ سێ و دوو هەڵدەکوتنە سەر یەک، یەکێک بەرامبەرەکەی دەکوژێ، دواتر لەتیفی و تۆڵە کۆمەڵایەتییەکان

تەواوی وێنە و ناوەڕۆکەکە دەخرێتە روو، بێ ئەوەی حسێب بۆ خانەوادەی برینداری یان کوژراوەکە بکرێ.
کێشەی سەرەکی تەنیا تووڕەبوون و هەڵچوون و لاساری چەند کەسانێک نییە، بەڵکو وەک لە پێشتر باسمان لێوە کرد، وا خەریکە لە حاڵەتەوە ببێتە دیاردە.
بوونە دیاردەی ئەم کارەساتانە، بۆ دواتر پەلوپۆ دەهاوێ، رگەکانی لە دارەکی ئاساییەوە، موتربێ دەکرێ، لە ناکاوکادا دەبینی باخچە "کۆمەڵگە"کەت پێیەتی لەو دار و درەخت و لقوپۆپانە.
لەگەڵ ئەوەی دەرچووی هیچ پەیمانگە و زانکۆیەک نیم، بەڵام بەحوکمی کارم هەردەم ئاشنایەتیم لەگەڵ کەسانی ئەکادیمی و دەسەزانی چارەسەری قەیرانەکان بووە، سەرەتا سەرچاوەکان دیاری دەکرێ لەپاشاندا بە خوێندنەوەی پێو سەرچاوانە دەبینی لە نێوەندی بابەت و کتێبێکدا چەندین باس و خواست خراوەتە روو، بۆت دەردەکەوێ کێشەی سەرەکی بۆ ئاگایی و ناهۆشیاری بەشێکی کۆمەڵگەیە، ئەو بەشەش بەدرێژایی مێژوو سوودمەند و کۆڵەگا و بە منەت بوونە لەهەموو شتێک، ئەوان بەپێی سەردەمەکان مامەڵەیان کردووە، بەرژەوەندی خۆیان لەچیدا بووە، وایانکردووە، هیچ کات گوێیان بە بنەما و کلتوو و نەریت نەداوە.
ئەگەر سەرنجتان دابێ، کاتێک تۆ لە شوێنێکی گشتیت، هەست دەکەی ئەو کەسە لاسارانە لەوێدا بوونیان هەیە، بۆیە وای دادەنێت لە ناکاو کێشەیەک روو بدات، بۆیە دەبێ زۆر بەئاگاییەوە بڕوانیت و مامەڵە بکەی.
کێشەی سەرەکی کەس و، تاکی لاسار، هەردەم وادەزانی خۆی لەسەر هەقە و هەموو ئەوانی دیکە وەک بووکەڵە سەیر دەکا، بۆیە وا دەزانێ دەکرێ پێم بووکەڵانە یاری لەگەڵدا بکەی، یان یاری پێبکەی.
ئەوەی سەیرە، زۆربەی ئەو کارە نەخوازراوانە لەلایەن کوڕان و کچان و کەسانی نزیکی بەرپرسانن، واتە ئەوانەی لە نێوەندی کۆمەڵگەدا بەرپرسیاریەتی چاکسازی و بەرەو خۆشگوزەرانی و خستنە رووی راستییەکانە، دیارە ئەمەش کێشەکە ئاڵۆزتر دەکا.
ئەم شێوەی ئێستا هەمان شێوەی سەدەی نۆزدەی وڵاتانی ئەورووپایە، بەتایبەتی وڵاتی فەڕەنسا، ئەو کاتەی نووسەر و رۆشنبیران و رۆژنامەنووس و ئەکتەر و شێوەکارەکان زۆربەی زۆری بەرەو لاساری و خۆ دەرخستن و نانەوەی کێشە خۆیان ئامادە دەکرد، ئەو نووسەرانەی رۆمانیان دەنووسی زیاتر رۆمانەکانیان باسی لەسەرزانییەکانی بەر تیشکی گەڕپەکانی پاریس دەکرد، کوڕە دێهاتییەکانیش کاتێک ئەو دیمەنەیان دەبینی جۆش و خرۆشیان بەرەو کاری لاساری دەڕۆیشت.
گەنجی پێم دەڤەرێ ئەوەی لە تەڵەیە کۆمەڵایەتییەکان دەیبینە، وا

دەزانێ زەربەی ڕاستییە، بەڵێ ئەویش بەدوای تێرکردنی ئارەزووەکانی دەگەڕێ، لەم هەلومەرجەشدا کاتێک لەنێو واقیعدا خۆی دەدۆزێتەوە دەبینێ بابەتەکە پێچەوانەیە، لەمەوەش کاردانەوەی دەبێ، خۆی بەونبوو دەزانێ، دەیەوێ خۆی بدۆزێتەوە، بەهۆی کاری لاساری ژیانی خۆی و خێزانێک تێک دەدا.

ڕەسوڵ بەختیار

بنبەستی “دەوڵەتی کوردی”!..
عوسمانی حاجی مارف

جێگاوڕێگای بزوتنەوەی کوردایەتی لەو شوێنەوە نیشانەکانی بنبەستی خۆی ڕاگەیاند، کە بۆ خۆیان دوای نیو سەدە زیاتر باوەڕیان بەوە هێناوەو دانیان بەوەدا نا کە “دەوڵەتی کوردی””خەونێکی شاعیرانە”یە. بەدوای چەندین ساڵ لە ڕازاندنەوەو هەڵڕشتنی دروشمی باقوبریق و سرودی نەتەوەیی لە خستنەڕووی پێکهێنانی “دەوڵەتی کوردی” و بەکوشتدانی هەزاران ئینسان لەو پێناوەدا و خولقاندنی مەترسی و ناسەقامگیری لەسەر ژیان و گوزەرانی دانیشتوانی کوردستان، بە میلیتاریزەکردنی گوندەکان و شارەکان، لە نیو سەدە زیاتر خەڵکی کوردستانیان لە تامی ئاسودەیی و ئارامی و ئاسایش بێبەشکرد، کە تا یەکێشی داخستنی پەردەی ئەو شانۆگەریە بوو کە حزبەکانی کوردایەتی بە ویست و ئیرادەی خۆیان تەواو خۆیان ڕادەستی قەدەری ژێردەستی حکومەتی عێراق کرد.
ئەوەی پێویستە هەر لەسەرەتاوە ئاماژەی پێبدەین، واقعیەتی کوردستان و گوزەرانی دانیشتوانی کوردستان، لە مێژووی سەرەتای دامەزراندنی پێکهێنانی دەوڵەتەکان لە ڕۆژهەلاتی ناوەڕاستدا، لەسایەی بەرژەوەندیەکانی ووڵاتانی زلهێزی دنیادا بە ڕێکخستنەوەو جێگیرکردنی پەیوەندیەکانی سەرمایەداری، کەوتە بەر مەترسی هەژمەنی دەسەڵاتی بزوتنەوە ناسیۆنالست و کۆنەپەرستەکانی نەتەوەی سەردەست، کە خەڵکی کوردزمانی کوردستان لە تەواوی مافەکانیان بێبەشکران، بۆیە زوڵمی نەتەوەیی و وەستانەوە بەرامبەر بەو زوڵمە، بووە دیفاکتۆی ژیانی کارەساتباری دانیشتوانی خەڵکی کوردزمان.

بەڵام لەم نەوەدا ئەوەی جێگای سەرنجە بۆرجوازی کورد، بەشێوەی بەرجەستەکردنی خۆیان وەک بزوتنەوەی کوردایەتی، هەر بۆ زویی خۆیان کردە پێشڕەوو خاوەنی مەسەلەی کورد، ئەوەش کە زیاتر لە مەیدانی ململانەی سیاسی و ژیانی عەمەلیاندا نیشانیانداین، هەمیشە پاشەکشەو شکست و ملکەچی بووە. لەم بارەیەوە ئەتوانین دولایەن لە جوڵەی سیاسی حزبەکانی ئەو بزوتنەوەیەدا دەست نیشان بکەین، لەلایەک بەهەر خۆ نیشاندانێک، لە شیوازی ئۆپۆزیسیۆنی لەبەرامبەر دەسەڵاتی بۆرجوازی نەتەوەی سەردەستدا، هەمیشە لە هەوڵی جۆرێک خۆڕێکخستن و خۆگونجاندن بون، تا بەشداری لەدەسەڵاتی سیاسی هەمان پێکهاتەی ئەو دەوڵەتانەدا بکەن، کە سیستمی پێکهاتەی دەسەڵاتداریەکەیان، بە زوڵمکردن و ستەمی تێکڕای کرێکاران و زەحمەتکێشانی ووڵاتەکەیان کۆمەڵگەیان بەڕێوەبردووە. لەلایەکی ترەوە بە هەڵخڕاندن و تیژکردنەوەی هەستی نەتەوایەتی، بەکارهێنانی مەسەلەی کورد و زەقکردنەوەی کوردایەتی لە ڕاگەیاندنی چوارچێوەی دەوڵەتی کوردیدا، ڕۆڵێکی سەرەکیان بووە لەو جۆرە بانگەوازەی کە تیایدا سەرکەوتوو بن لە چەواشەکاری و فریودان و ماڵوێرانی خەڵکدا.

ئەو فرسەتەی لە ساڵی ۱۹۹۱ لە جەنگی کەنداودا بە بزوتنەوەی کوردایەتی پێشهات، گەیاندنی پارتی دیموکراتی کوردستان و یەکێتی نیشتمانی بوو، بە دەوریان لە پێکهێنانی دەسەڵاتی سیاسی لە کوردستانی عێراقدا. بەڵام ئاکامی ئەم فرسەتە یەکێتی و پارتی وەک دوو هێزی میلیشیا و بنەماڵە، لە خزمەت بەرزکردنەوەی ئاستی هاوسەنگی هێزەکەیان و هەژمۆنیکردن و دابەشکردنی کوردستانی لێکەوتەوە، بە ناوچەی زەردو ناوچەی سەوز. سی ساڵە زیاترە کوردستانی عێراق بۆتە سەرچاوەیەکی بەدەستهێنانی کەڵەکەی سەرمایەیەکی بەشومار بۆ ئەم دوو هێزە، کە بە ویست و ئارەزوی خۆیان تاڵانچیتی و بازرگانی و قاچاخچێتی بە نەوت و تەواوی سەروەت سامانەکەیەوە دەکەن، لە پرۆسەی حوکمرانی ئەم سی ساڵەدا، پرۆژەی فریوکارانەی “دەوڵەتی کوردی”یان بۆ ئاشکراو بێشەرمانە فرۆشت بە نەوت و قاچاخچێتی و کەڵەکەی چەندین ملیار دۆلار.

بە مانایەک لە هەگبەی تەواوی چالاکی حزبەکانی بزوتنەوەی کوردایەتیدا، لە دنیای واقعی نەخشەی سیاسیاندا، شتێک نەبوە ناوی “دەوڵەتی کورد”ی بێت یان بە شێوازێکی عەمەلی تر، نەخشەیەک نەبوە ناوی مافی چارەنوسی خەڵکی کوردستان بێت! یان ئایندەیەکی ڕۆشن بێت بۆ ژیانی خەڵکی کوردستان، بەڵکو مافی بەدەستهێنانی دەسەڵاتی میلیشایی و مافی داگیرکاری و تاڵانچێتی و زەوتکردنی سەروەت و سامانی کوردستان بووە، مافی رادەستکردنی کوردستان بوە بە قەدەری گێژاو و ناجێگیری سیاسی.

“دەوڵەتی کوردی” جگە لە هەڵخراندنی هەستی نەتەوایەتی و بەکەنەپەرستکردنی بزوتنەوەی دژی زوڵمی نەتەوایەتی، هیچ کات نەک ئاسۆیەکی گەشی نیشان نەداوین، بەڵکو هەمیشە ئەو ئاراستەیە بووە کە بەهەزاران خەڵکی کردەتە قەڵغان و قوربانیدانی ژێردەستەی وەهمی ئایدۆلۆژیای نەتەوەپەرستیەوە.

مێژووی هەڵسورانی سیاسی پارتی و یەکێتی و بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی لەهەمانکاتدا لە ئەزمونی بەڕێوەبردنی دەسەڵاتی سیاسیاندا، گەورەترین خزمەتیان کرد بە ڕەوینەوەی ئاستێکی باڵا لە وەهمی “دەوڵەتی کوردی” و بە بنبەست گەیاندنی ئەو وەهمە لە بیرکردنەوەی خەڵکی کوردستاندا. لەهەمانکاتدا باسی یەکڕیزی کوردیش بەسیاسەتی گەڕانەوەو پشتبەستنیان بە بەغدا، لە ئێستادا گاڵتەجاڕیەکی ترەو هەوڵی شەرمنەکانەی دەسەڵاتی بزوتنەوەی کوردایەتیە لە ئاکامی بنبەستیان لەسەر بانگەوازی “دەوڵەتی کوردی” و سەربەخۆی کوردستان.

لە ماوەی سی ساڵی دەسەڵاتی سیاسیاندا دەردێکی وەها ژەهراوی و کوشندەیان بڵاوکردەوە کە هەمو ئەو خورافات و وەهمانەی چاندبویان هەر خۆیان لە ڕێگەوە دەریان کێشاو گەیاندیانە ئەو ئاستەی کەسانێکی زۆر شەرمەزاری لە کوردبونی خۆیان دەکەن! نەك ئومێد بون بە “دەوڵەتی کوردی” کاڵ بوەتەوە، بەڵکو ڕوخانی دەسەڵاتی کوردی، ڕوخانی دەسەڵاتی هەردوو بنەماڵە، جێگای خۆی وەها کردەتەوە کە لە هەر کۆڕوکۆمەڵێکدا، بە شێوازی جۆراوجۆر خۆزگەو ئاواتی خەڵکەو پێشوازی لێدەکرێت.

بەهەندوەرگرتنی ئەم واقعە مەسەلەیەکی زارەکی و سادە نیە، چونکە بەدوای چەندین کارەسات و ماڵوێرانی و ئاوارەیی و هەژارکردنی سەدان هەزار لە خەڵکی کوردستان، بەو ئاکامە گەیشتووە کە ئەو خورافات و وەهمانە نەک نابێت ژیانی ئەو خەڵکە بێت، بەڵکو مایەی شەرمەزاریشە، بەڵام پێویست دەکات بەجیا لە ڕەوینەوەی هەر وەهمێک، ڕێگای واقعی بۆ ڕزگاری خەڵک لە تەواوی ئەو زوڵم و ستەمانەی بەسەریدا سەپێنراوە بگیرێتە بەر.

پێویستە ئەو ڕێگایە بگیرێتەبەر کە ژیان و گوزەرانی ئینسانەکان بە بەردەوامی بەرەو دنیایەکی باشترو باشتر دەبات کە بە هیچ شێوەو شێوازێک زوڵمی ئینسان لەسەر ئینسان ناهێڵێت، ئەو ڕێگایەی دەستوپای هەمو ئەوانە دەبەستێت کە بە ناوی هەر خورافات و وەهمێکەوە دنیایەکی خەیاڵاوی بە خەڵك دادەڕێژن، ئەویش لە سەرەتادا کۆتایی هێنانە بە دەسەڵاتی سیاسی ئێستای کوردستان و عێراق، بە ئیرادەی سەربەخۆو یەکگرتووی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش و دابینکردنی دەوری ڕاستەوخۆی خەڵک لە دەسەڵاتی

سیاسیدا ، ئەمەش سەرەتای ئەو هەنگاوەیە کە بەڕێوەبردنی کۆمەڵگە بخاتە سەر ئەو سکەیەی پارێزراوبێت لە کارکردی هەر خورافات و وەهمێک کە ناعەدالەتی کۆمەڵایەتی دەسەپێنێت.

چیرۆک/ دیدار.. نەوزاد بەندی

تەنانەت لە لاویشدا ، توشی شتی وا نەبوو بوو ..باڵایەکی کورت و سەرێکی بەر زەبری بەشکە کەوتوو . . ئێسقانی پان و دوو چاوی بچووکی خۆ ..گیرفانی نیمچە بە تاڵ ، هەموو ئەوانە هۆکار بوون بۆ ئەوەی ژیانی ئەم بە بێ ژوان ودیدار و پیاسەی ئێواران بەسەر بچێ ..خۆیشی نەیدەزانی هۆکارەکەی چییە ، ئەوەندە هەبوو ئەم تەماشا نەدەکرا .. تەنانەت زۆر جار سڵاوی لێ نەدەکرا ..وەک سێبەرێک ئەچووە هۆڵەکانی وانە خوێندنەوە ..زانکۆیەکی وەک سەربازگای بەسەر برد ..

هەر زوو فەرشی سووری بۆ پیریی ڕاخست ..وەک پیرەکان تەزبیحێکی قەزوانی درێژی گرت بە دەستەوە ، جار جار ووتارێکیشی بۆ خۆی ئەخوێندەوە ، وەک ئەوەی ژیان هەر ئەوەندەیە و.. لەوە زیاتر بۆ تەمای چییە ؟ ئەژی و ..موچەی هەیە و ..خێزانی پێک هێناوە و ..منداڵی گەورە کردووە و ..خوا ناسە و . . ئیتر چیت ئەوێ ؟

هەر خۆی بە خۆی ئەووت : هیچ ..

بەڵام برینێکی نهێنی لەناوەوە ئازاری ئەدا ، وەک ئەوەی بە تەنیشت ژیاندا گوزەری کردبێ و .. حیسابی ژیانی لەگەڵدا کرابێ . . یان لە هۆڵی چاوەڕوانی و بلیت بڕیندا بەجێ هێڵرا بێ و ..نەیانهێشتبێ فیلمەکە ببینێ ..باشە ، چۆن ئەبێ بلیت ببڕێ و فیلمیش نەبینێ ؟ ئەی دە ئەم بلیتیشی بڕیبوو ، کەچی نەیانکردبووە ژوورەوە …

ماڵەکەی ئاوێنەی زۆر کەمی تیا بوو ..پێی سەیر بوو ، تەنانەت گەمژەیی بوو ساڵەهای ساڵ مرەق لە سەر و فەساڵەی خۆی تێری نەخواردبێ و بەردەوام بە لە تەماشاکردنی خۆی ..

لە جیاتی ئەوە بڕۆ تەماشای مێرووڵەیەک بکە ، بزانە چۆن ئەڕواتەوە بۆ ماڵەوە .. یان ئەو پشیلانەی لە کەلاوەکاندا ئەخەون ، نە پێخەف ، نە گەرمکەرەوە ..بەیانی زوو هەڵدەستن ، نە جزدانیان لە باخەڵدایە و نە ئەزانن ئاخۆ ئەو ڕۆژە ئەبێ چی بخۆن .. تەنانەت کە تینوویان ئەبێ ، تۆ بڵێی هەلی ئاو خواردنەوەیەکیان بۆ بڕەخسێ ؟ ..بە ڕاستی

ج□ی داخ□ ..
هاوپیش□کانی ه□ر زوو ل□ ف□یسبووک بل□کیان کرد .. ئ□ ئ□وان ل□ کو□
تاق□تی ئ□و□یان ه□یه ئ□شک□نج□ی ش□مش□م□کو□ر□ی□ک بخو□ن□نن□و□ ک□
ئ□وار□ تا ب□یانی ، ب□ ه□□واسراوی ل□ ئ□شک□وت□کی ش□دار و تاریک ،
ب□ س□ر ب□ر□و خواریی ، بخو□نن□و□ ؟ یان ک□ زاتی ئ□و□ی ه□ی□
نوسینی ئاگراویی بخو□ن□ت□و□ و□ک ئ□و□ی موسو□مانان ه□تا و□ک چ□ن
ل□ نو□ژدا □یز د□بن ، ل□ دژی زا□مانیش □یز ن□بن ، ن□ ل□ دنیادا
هیچ س□وز ئ□ک□ن و ن□ ل□ قیام□ت ؟ ک□ ئ□مان□ ئ□خو□ن□ت□و□ ؟ ئ□وان
ح□زیان ل□و□ بوو ل□ ف□یسبوکدا نوکت□ی خ□ش بخو□نن□و□ .. یان باسی
خواردنی خ□ش ، یاپراخی پ□ ل□ گ□شت ..م□ق□□ی پ□ ل□ شیش . . یان کچ
و ئوتومبیلی جوان .. □ووداوی هات و چ□ .. ه□وا□ی موچ□ .. ئ□گ□ری
پ□کدادانی حیزب□کان ، ئ□مان□ شایانی خو□ندن□و□ن ، ن□ک باسی ئازار
و خ□می م□رووی□ک ، ک□ ب□ □□ک□وت ل□ هاو□□کانی داب□او□ و ل□
ه□ور□بانی داخراوی ما□□کدا ، ه□واش ه□واش ل□ برساندا و ل□
تینواندا ئ□مر□ت و به پ□نج□ر□ک□و□ ئ□ب□ ب□ پوش ..ئ□مان□ قس□ی
ق□□ن ..ک□س تا ئ□ستا قاز□کی بینیو□ د□عوای□ک ل□س□ر خاو□ن
ک□□گ□ی□کی پ□ل□و□ر ت□مار بکا ؟ یان مارم□لک□ی□ک نا□□زایی
ب□رامب□ر ن□عل□ک نیشان بدا ؟؟ نیی□ .. ئ□وان□ ه□موو قس□ی ق□□ن ..
ئ□میش ب□ر□ ب□ر□ ، ل□ ک□م□□گا و ف□یسبووکیشدا ت□نیایی وشکی
ئ□کرد□و□ .. چ□ند ک□س□ک ن□ب□ ، ک□ هیچیانی ن□بینیبوو …ت□نها
ئ□و□ند□ ه□ی□ ل□گ□□ ه□ند□ قس□یدا هاوس□ز بوون .. ستیک□ری
گریانیان د□دا ل□ گ□ش□ی د□ست□چ□پی پ□ست□کانی ..
ئ□و □□ژ□ ز□ر پ□ی س□یر بوو ، ک□ س□زی خ□زان ووتی ئ□م ع□سر□ ئ□چی
ب□ کو□ ؟؟ ئاخر شتی وا چ□ن ئ□ب□ ؟ ..ئ□و ت□نها ک□س□ک بوو ل□و
چ□ند ک□س□ ک□م□ی ف□ری ئ□و□ی کردبوو مانگی جار□ یان ک□متر ،
ستیک□ری گریان بدات ل□ ب□شی خوار□و□ی پ□ست□کی ..پ□ست□ک ک□ باسی
کوکوختیی□ک ئ□کا ، منا□□ چ□قاو□سوو□کانی گ□□□ک ه□لان□ و
ب□چوو□کانیان و□ران کردوو□ ، ئ□ویش ب□ ب□ د□نگیی ب□ ت□لی
کار□باک□و□ ت□ماشایان ئ□کا
ــــ(خ□ت ئ□زانی □□م□زان□ ..)
ئ□ویش ب□ی نووسی : (ئ□ با □□م□زان ب□ ، خ□ ناچین و□ک ئ□بر□ه□ به
نیاز بین ک□عب□ ب□وخ□نین ..ه□ردووکمان ب□□□ژووین ..)
ویستی پ□ی ب□□ : من ز□ر ناشیرینم .. ن□ با□ا .. ن□ قژی پ□ی
خورمایی .. ن□ لوتی باریک .. ن□ پ□نج□ی شمشا□یی ..ن□ گ□ردنی ب□رز
.. ه□ند□ی ف□رد□ی□ک کاس□ی س□ر و لولاقی پان و ناق□□ا و س□ری ک□چ□□
.، پیری□تی و ن□خ□شی ش□کر□ و ز□غت و خلیسکانی ب□ب□□ی چوار و
پ□نجیش با ل□ولاو□ □او□ستن ..

ئەو بوارى نەدا ، ووتى : (من ئەچم قژم ئەبڕم ، دوايى دێم بۆ لات .. لە كوێى ؟؟)
ئەمیش ناوى شوێنێكى بۆ هەڵدا ، لەو شوێنانەی كە هەموو شتێك ئەفرۆشن ..ئینجانە ، زۆپای غازی یابانیی نیو داشت ،بەس بۆ شەرت ..دەسكی گۆڵف .. كراسی چوارگۆشەكاریی سێ ئێكس لارج ..لامپی سەر مێز ..پاكەتی ڕەنگا و ڕەنگی پەزڵ ..
ووتی : (باشه ، لەوێ ئەتبینم ..!)
ئە ئەبێ ئیشی بەم چی بێ ؟ یان ئەسڵەن ئەم چی پێ بەڕێ ؟ بە زمانی بەڵێژوو ..قوڕگی وشك .. سەر ئێشە ..
ناچار بوو ، بڕواتە بەردەم ئاوێنەی پشت دەرگاكە و تەماشا یەكی خۆی بكا ..ڕوو بە ڕوو ، لەسەر لا ..ئاااهـ ..چەند ناشیرینیت ، سەیر ئەو ورگە ئاوساوە ..باشە قەینا ، دوو كەوچك برنج زیاتری نەخواردووە ، ئەم دەهۆڵە بە چی هەڵساوە ؟
گەڕایەوە بەردەم دەستشۆرەكە ، دەم و ددانێكی شۆرد ..ڕیشێكی تاشی .. نەختێ بەیاخ و ئۆكسجین و حەمام زەیتی تێكەڵاو كرد و هەڵی سووی لە قژی ، بلەی ئەختەر پێی وتبوو ، بەو جۆرە خ□□□م□شیی دەرئەچێ ، ئەگینا قژی ڕەش و پێستی چرچ و لۆچ حەیاچوونەكە بۆ خۆی ..
بڕیاری دا چاكەتە ڕەساسی و پانتۆڵە ڕەشەكەی لە پێ بكا ..كە تەماشای كردن ، هەستی كرد پیرتر نیشانی ئەدەن .. ئەگەر ساقە چەرمەكە و كاوبۆیەكی شین له پێ بكا ، ڕەنگە باشتر بێ ، كە كاوبۆكەی لە پێكرد و لەسەر لا تەماشای خۆی كرد ، لە دەسگرەیەك ئەچوو نیوەی كەوتبێتە ناو مەنجەڵێكی بەتاڵەوە .. هەربۆیە ئەوەیشی لابرد ..پانتۆڵێكی سپی كەتان و بلوسێكی یەخەداری كاكاویی لەبەر كرد و ..بڕیاری دا تەماشایخۆی نەكا .. تەواو ..پێڵاوێكی براندی كلاركیشی هەیە ، ئەوەیش لە پێ ئەكا ..
لەناكاو ، شتێكی بیر كەوتەوە ، بینینی كەسێك كە هێشتا نەیبینیوە و ناوی سۆزی خەزان بێ ، ڕەنگە تۆزێ قورس بێ و تەنها بە قسە چارەسەر نەبێ ، بە تایبەت ئەمەك كە لە هەر گۆشەیەكەوە تەماشای بكەیت هێرۆشیمایەكە لە ساڵی 1945 دا ..هەر بۆیه وای بە باش زانی هەندێ دیاری تایبەت لە ناو كەل و پەلەكانیدا بدۆزێتەوە كە شیاو بێ بدرێ بە كەسێك به ناوی سۆزی خەزان ، كە هێشتایش نەیبینوە …بازی بەندێكی زیویی ، داپۆشراو بە نقێمی ووردی ڕەش ..ئەمەی لە یەكیك لە ئوتومبیلەكانیدا دۆزیبووەوە ..ئوتومبیلێكی ئەوروپیی دەستی دوو ، خوا ئەزانێ هی چ خاتوونێكی ئەوروپا بووە و لێی وون بووە .. ئەمەی وەك دیاریی پێ باش بوو ، بەڵام زۆر بچووك دیار بوو ..واتا هەستی كرد ئەگەر شتیكی تریشی لەگەڵدا دانێ ، ئینجا بگاتە ئاستی كەسێك هەڵگری ناوێكی وا تێكەڵاو و داڕێژراوی وەك سۆزی

خ□زان ب□ .. دیسان به سندووق□کانیدا گ□□ا ، س□رنجی ک□وت□ س□ر س□عات□کی خانمانی ز□ر ک□ن ، براندی تایم□کس ..ک□ □□نگ□ هی س□د سا□ پ□ش ئ□ستا ب□ ، ئ□و□ند□ی د□نک□ فستق□ک ئ□بوو ، شوش□ک□ی ش□ش پا□وو بوو .. زنجیر□ک□شی دوو د□زووی □□شی ز□ر ب□ه□ز بوون ، به دوو پارچ□ کانزای بریق□داری ناسک داد□خران . . ئ□م س□عات□ ب□ قورمیش کاری ئ□کرد ، قورمیشی کرد و نای به گو□چک□ی□و□ ، ئیشی ئ□کرد .. ئ□یویست بیر بکات□و□ ئاخ□ ئ□م س□عات□ چ□ن گ□یشت□ت□ لای ئ□م ، ب□□ام بواری ب□ خ□ی ن□دا و ..ه□ستی کرد ک□ ل□وان□ی□ ئ□ستا ئ□و قژب□ین□ک□ی ت□واو بوو ب□ و ب□ر□و فر□شگا ه□م□ لای□ن□ک□ ب□وات ک□ ئ□م ب□ی ه□□دابوو ، ه□ر ب□یه ، ب□ خ□رایی پ□□اوی براندی کلارکی ل□ پ□کرد و ه□□م□تی برد ب□ د□ر□و□ ..

ل□وکات□دا ب□ی د□رک□وت هیچ □□ژ□کی □□م□زان ، ه□ند□ی ئ□م□□ قو□گی وشک و تا□ ن□بوو□ .. ه□ند□ س□رئ□ش□ و س□رخولخواردنی توش ن□بوو□ ..خ□ریک بوو پ□شیمان ب□ت□و□ و بگ□□□ت□و□ ما□ و ه□تا ب□ربانگ ل□ی بنو□ ، ب□ ئ□و□یش ک□وت□ خ□شکاندن : باش□ ، پیری پ□کک□وت□ی کورت□ بن□ی □□زا قورس ب□ کو□ ئ□چی ؟ ب□ ژوان ؟ ه□ی ن□یخ□ی تا□□ ! ..ت□ ب□ لاویی ، هاو□□کانت ئ□یانووت ب□ منا□ ترساندن ی□کاو ی□کیت ، ئ□ستا ب□م ت□م□ن□و□ ب□ ت□مای چیت ؟ ها ؟ ئالان دیل□ن ..جاک نیک□س□ن ..

ب□□ام ل□ ه□مان کاتدا ، بیری ل□و□ کرد□و□ ک□ □□نگ□ بابەت□ک□ فیکریی ب□ و ..□□نگ□ ئ□ویش نوس□ر ب□ و .. ه□ند□ نوسین و د□ستنوس و شتی پ□ ب□ ح□ز بکا ، □ای ئ□م و□ربگر□ ..ه□ر ب□یه □است نیی□ ه□موو ی□کتر بینین□ ، ع□شق و شتی بکر□ ب□ ب□ردا .. ک□ نا□□ ئ□ویش پیر□ژن□کی ناشیرین نیی□ ؟ ک□ نا□□ پیاو نی□ و ناوی س□زی خ□زانی ب□ خ□ی ه□□ن□بژاردوو□ ؟ ک□ نا□□ پ□□ژ□ی□کی ک□م□□ای□تی گ□ور□ی پ□ نیی□ و □ای ئ□می پ□ویست نی□ ؟

ک□ گ□یشت□ فر□شگاک□ ، ی□ک چار□کی مابوو ب□ نو□ژی ع□سر .. چوو□ ناو فر□شگاک□و□ ، چ□ند پیاو و ژن و منداڵ□ی ت□دا بوو ، ه□ر ی□ک□یان س□رقا□ی کا□ای□ک بوو ، ئ□میش خ□ی ب□ ه□ند□ شت□و□ س□رقا□ کرد ، ل□ ش□و□ی ئ□وان□دا ه□ستی ن□کرد هیچ ی□ک□کیان س□زی خ□زان بن .. ه□موویان تینووی شتک□ین بوون ..

بانگی مزگ□وت ، هوشیاری کرد□و□ ، ب□یاری دا نو□ژ□ک□ ب□ ج□ماع□ت بکا ، ی□ک ب□ بیست و ح□وت□ .. ل□ناو ئاپ□□□ی خ□□ک□ک□دا ، □یز بوو ..مام□ستا ئ□و□ند□ ب□ ه□واشیی پ□ش نو□ژیی ب□ د□کردن ، ئ□تووت ف□ری نو□ژیان ئ□کا ..نو□ژخو□نانیش برس□تی و تینو□تیی ب□ستی ل□ ب□یبوون ، ه□ند□کیان ب□ ت□ما ن□بوون ئ□و نو□ژ□ ت□واو بک□ن ، جا ک□ خوا ئ□یداتێ ، ل□ مانگ□کی وا پیر□ز و ل□ کاتی نو□ژی ج□ماع□تدا

، □□حی د□رچ□ ؟
ک□ ل□ مزگ□وت□ک□ د□رچوو ، ب□یاری دا جار□کی تریش بگ□□□ت□و□ ب□ فر□شگاک□ ، □□نگ□ ئ□ستا ل□و□ چاو□□□ی ب□ ..د□ستی خست□ گیرفانی چ□پی پانت□□□ک□ی ، بازیب□ندی ئ□وروپی و س□عاتی ه□زار سا□ پ□ش ئ□ستای تایم□کس و□ک دوو پارچ□ س□ه□□ ، ب□ر س□ری پ□نج□کانی ک□وتن ..
ئ□مجار□ فر□شگاک□ چ□□ و ه□□ .. خاو□ن□ک□یشی خ□ریک بوو دایئ□خست ..□□م□زان□ و س□عات و نیو□کی ماو□ ب□ ب□ربانگ ، خوا ئ□زان□ ما□یان له کو□ی□ ..
ئ□یویست له بیری خ□ی ببات□و□ .. ئ□ کوا ئ□س□□ن ئ□م دیدار□ک□ی داناو□ ؟ ئ□و بوو .. ئ□م ت□نها پیاس□ی□کی ع□سرانی کردوو□ .. ه□رو□ها ز□ر□ری ن□کردوو□ ، ب□ جوانترین ش□و□ خ□ی □ازاند□ت□و□ ،ک□ □□نگ□ ج□ژنیش وای ل□ خ□ی ن□کردای□ …
دوای ب□ر بانگ .. ت□ماشای□کی ف□یسبوک□ک□ی کرد .. س□زی خ□زان ل□س□ر ه□□ بوو ..هیچ قس□ی ن□کرد .. ئ□میش هیچی ن□ووت …ه□ند□ی ن□برد ، ئاماژ□ی□کی ب□ هات ک□ س□زی خ□زان خ□ریک□ شت□ بنوس□ :
(شل□ی کول□ک□ و گ□شتم ل□نا ب□ منا□□کان .. هاوس□ریشم ح□زی ل□ی□ !)
ئ□م چی ب□□؟
(عاف□تتان ب□ !)
(ئ□ی ئ□و□ چیتان ه□بوو ب□ ب□ربانگ ؟)
(شفت□ و د□ی شارباژ□ر)
(خ□ش□.. د□مم پ□ بوو ل□ ئاو)
(ئ□ی ..)
(ˇئ□ی چی ؟)
(هیچ)
(چ□ن هیچ ؟)
(ووتم : ن□هاتی ب□ فر□شگاک□ ؟)
(کاتم ن□بوو ب□م !)

ب□ـــزارم ل□ ش□و.. شیعـــری: ئیلا ڤیل□ر ڤیلک□کـــس. و□رگ□رانـــی: شوان ع□باس ب□دری

ب□زارم ل□ ش□و
و □□نگ□ ل□ با و بارانیش
یا ل□ گریانی م□ل□کی ن□و دارستان
ک□ □ابردوو و
ئازار□کانی بیر ک□وت□ت□و□
بیر د□ک□م□و□
ه□ست ئ□ک□م ک□
د□ست□کانی مانگی ش□شی پیری ماندوو
ه□زم د□دات□ تا د□م ل□ ل□دان ب□رد□وام ب□ت
تا در□ژ□ ب□ ژیان بد□م
ب□زارم ل□ ش□و و د□ت□نگی ت□م
ئ□ی ئ□ڤینی ت□ژ□ ل□ فرم□سک
تام□زر□تم
و□ک ب□□ی ئ□و□ند□ نیی□ منت ج□ ه□شتوو□
و□ک ب□□ی تاز□ ت□نیا ک□وتووم
ل□ کات□کا سا□□های سا□□
ج□ت ه□شتووم
ه□شتا ب□رد□وامم ل□ ژیان کردن
ب□□ام ترپ□ی د□م
ئاه□نگ□ک□ی ب□ جوانی □ابردوو نیی□
ماندووم و ئ□و ئازار□ د□رین□
د□روونمی بریندار کردوو□
ه□رو□ک □ووبار□ک
ک□ ل□ ناکاودا ه□□د□چ□ت
و س□د□کان د□شک□ن□ت
و ب□رد□می خ□ی □اد□ما□□ت
ه□ر و□ک ک□شتی□کی ت□کشکاوم
ک□ جگ□ ل□ چار□ک□ی□کی سپی
هیچ شت□کی تری ل□ ن□ماو□ت□و□
ل□ د□□ شکاو□ک□م

هیچ ئاه□نگیک جگ□ ل□ ئازار و خ□م
نابیستر□ت !

مندا□انی باخچ□ و ه□نراو□و چیر□ک و گ□رانی.. نوسینی: ع□لی ح□م□□شید

وەك دەزانین (باخچەی مندا□ان دەزگایەکیپەروەردەیی تایبەت به مندا□انی ق□ناغی پاش دایەنگە و پ□ش چوونە قوتابخانەیە) چیر□ک و ه□نراو□ش ب□ مندا□ان ب□ گشتی و مندا□انی باخچ□ ب□تایب□تی ،گرنگی خ□ی ه□ی□ و ل□گ□□ ئ□و□شدا پ□ویست□ تایب□تم□ند ب□ت ب□ ت□م□نیان چونک□ ت□م□نی (٤ و ٥) سا□ی ک□ ل□باخچ□ی مندا□اندا ئاستی ی□ک و ئاستی دوویان پ□د□وتر□ت کاریگ□ری ز□ری د□ب□ت ل□س□ریان و ل□ ه□مان کاتیشدا ک□ چ□ژی ل□و□رد□گرن زانیاری و ب□ها پ□رو□رد□یی و ک□م□□ای□تی و ژینگ□یی و ت□ندروستی و □□وشتی و نیشتمانی و کام ب□هاو زانیاری ب□ ئاستی ئ□وان شیاوب□ت د□توانر□ت ل□□□گ□ی ئ□و ژانری ه□نراو□،چیر□ک، ئ□پ□ر□ت،شان□یی ،ئاراست□یان بکر□ت ب□ م□رج□ک □□چاوی تایب□تم□ندیی□کانی ق□ناغ و ئاست□ک□یان بکر□ت.ناکر□ت ه□نراو□ی□کی دوور و در□ژ و پ□ ل□ وش□ی دوور ل□ ف□رھ□نگ و دنیای مندا□ ئاراست□ی مندا□ بکر□ت ،ئ□وان ب□ دووبار□ کردن□و□ و ب□و ئاواز□ی ب□ی دانراو□ ل□ب□ری د□ک□ن و ب□ت د□□□ن□و□، ب□□ام ل□یت□ناگ□ن، هیچی ل□و□ ف□ر نابن،کاریگ□ری ت□واوی ناب□ت ل□س□ریان.جاری وا ه□ی□ مندا□□ک ک□ داوای گ□رانیی□کی ل□بکر□ت یان ه□نراو□ی□ک، ب□ت د□□□ت، ب□□ام ک□ل□ی د□پرسیت واتای چیی□؟یان چی ل□ت□د□گ□یت؟ئ□و هیچ و□□امکی نیی□ ت□نها ل□ب□ری کردوو□ ک□ ب□دووبار□ بوون□و□ گو□ی ل□بوو□،ئیتر ل□ ه□رشوین□ک بووب□ت.ب□ی□ وا پ□ویست د□کات ب□ وریایی□و□ ه□م ه□نراو□ ب□ مندا□ ب□□ین یان پ□یان ل□ب□ر بک□ین یان ب□یان بک□ین ب□ گ□رانی.من ز□ر جار ل□س□ردانیکردنم ب□ باخچ□کانی مندا□ان یان قوتابخان□کان یان ک□ چالاکی باخچ□ی□ک یان قوتابخان□ی□ک د□بینم □است□وخ□ یان ب□ قیدی□ ب□ □وونی ئ□و دیارد□ی□ ه□ست پ□د□ک□م و ل□ناخ□و□ ئازار د□چ□ژم

بەیان. بۆیە لێرەدا ئەوەی گرنگە و پێویستە هەمووان بەتایبەتی دڵسۆزان و خەمخۆرانی بواری پەروەردە بەشێوەیەکی باش ئاوڕی لێبدەنەوە دانانی پڕۆگرامێکە بۆ باخچەی منداڵان کە کۆمەڵێک هۆنراوە و چیرۆک و شانۆیی و ئۆپەرێت بگرێتەخۆ کە بۆ ئاستی یەک و ئاستی دووی باخچەی منداڵان بگونجێت و لیژنەیەک کە کۆمەڵێک شارەزا و پسپۆڕی بوارەکانی پەروەردەیی و ئەدەبی و هونەری و زانستی و ژینگەیی و زمانەوانی و تەندروستی و کۆمەڵایەتی و دەرونی سەرپەرشتی بکات و بە پێی یەکەکان ئامادە بکرێت کە مامۆستایان لە باخچەی منداڵاندا سودی لێوەربگرن و ڕۆژانە بەکاری بهێنن، کە من لای خۆم کۆمەڵێک چیرۆکم بەپێی یەکەکان ئامادە کردووە خۆزگە کاری لەسەر دەکرا،وەک هۆنراوە و ئۆپەرێتیش پێشتر کارێکم بۆ باخچە کردووە بەڵام لەئاستی خواستی مندا نەبووە. نەک وەک ئێستا هەر باخچە و هەر مامۆستایەک بە ئارەزووی خۆی هۆنراوەیەک یان چیرۆکێک هەڵبژێرێت و بە منداڵی بڵێت.لەوانەیە ئەو لەڕووی مۆزیک و ئاوازدانانەوە کەسەکی سەرکەوتوو بێت بەڵام شارەزایی وەکو پێویستی لەبارەی هەڵبژاردنی هۆنراوەکەوە نەبێت.کەئەمانە دەڵێم پشت بە زانیارییەکانم دەبەستم وەک مامۆستا و خەمخۆر و پەروەردەکار و لە هەمان کاتیشدا نوسەرێکی تایبەت بەمنداڵان و ئەو ئەزموونەی کە هەمە لەو بوارەدا .

نوسینی: عەلی حەمەڕەشید
سەرپەرشتیاری پەروەردەیی

دەسەڵاتدارانی هەولێر بەرپرسیارن لە ژیان و سەلامەتی گیانی عەلی مەحمود

سەرلەبەیانی ئەمڕۆ سێشەممە، ڕێکەوتی ٢٥ ی نیسانی ٢٠٢٣، هێزێکی چەکدار هەڵیانکوتاوەتەسەر ماڵی عەلی مەحمود (ناسراو بە عەلی سیاسی) و ڕفاندوویانە. دوای چەند کاتژمێرێکیش لە بڵاوبوونەوەی هەواڵەکە و دەربڕینی ناڕەزایەتی لەلایەن ئازادیخوازانەوە، وتەبێژی

ئاسایشی هەولـ□ر پاساوی بـ□ رفاندنـ□کـ□ی بـ□و□ کردو□ کـ□ گوایە عەلی مەحمود دا□دەی کەس□کی داوە کە لەلایەن یاساوە داواکراوە، ئەوانیش بەو ''تاوانە'' ناوبراویان دەستگیرکردووە!
□فاندنی عەلی مەحمود کە خ□ی هە□سو□او□کی سیاسی ئازادیخواز و بواری جین□سایدی ئەنفالە و چەندینجار لەدژی دەسە□ات قسەی کردووە و لە خ□پیشاندان و نا□ەزایەتیەکاندا بەشداریکردووە، هیچ پاساو□کی نییە جگە لە کرد□و□ی□کی س□رکوتگ□ران□ی د□س□□اتدارانی ه□ول□ر و پ□ش□لکردنی ئاشکرای ئازادیی هە□سو□انی سیاسی. بەتایبەتی لەکات□کدا ناوبراو لە یادی ئەنفالەکاندا و لە بەرنامەی تەلەفزی□نیدا بەئاشکرا باسی لەوەکرد کەسان□ك کە دەستیان هەبووە لە ئەنفالکردنی خە□کدا ئ□ستا لە هەول□ر دەسە□اتدارن.
ئەم □ەفتارەی ه□زەکانی ئاسایشی پارتی و حکوم□ت□ک□ی بەکردەوە ئینسان□فاندنە و ب□□گ□ی□کی □□شن□ ل□ س□رکوتگ□ری و ه□رشبردن ب□سەر ئازادی هە□سو□انی سیاسی. ب□گومان کرد□و□ی□کی ئاوا ئامانج ل□ی سەپاندنی سەرکوتگەری و فەزای ترس و بەرگرتن□ بە هەر ج□رە نا□ەزایەتی دەرب□ین□ك دژ بە دەسە□ات.
ئەگەر بەوتەی ئاسایش عەلی مەحمود لەلایەن یاساوە داواکراوە، ئەوا □□گای ئوسو□ی ئەوە بوو کە بەفەرمانی دادوەر و بەش□وەیەکی فە□می ناوبراو بانگبکر□تە بەردەم دادگا و پ□لیس. بە□ام ئەم ئینسان□فاندن□ی د□زگای ئاسایشی پارتی، جگ□ ل□ کارت□نیبونی"حوکمی یاسا"، س□ل□م□ن□ری ئ□و □استی□ی□ ک□ د□س□□ات ل□ ه□ول□ر ت□ح□مولی بچوکترین د□نگی ب□ره□ق و نا□ازی ناکات.
حزبی ک□م□نیستی کر□کاریی کوردستان ل□گ□□ ئ□و□دا کە ئەم کردەوە سەرکوتگەرانەیەی ه□زە چەکدارەکانی پارتی بەتوندی □یسوا و ش□رم□زار دەکات، هاوکات سەلامەتی گیانی عەلی مەحمود ئەخات□ ئەست□ی دەسە□اتدارانی ه□ول□ر□و□ و داوای د□ستب□ج□ ئازادکردنی د□کات.
حزبی ک□م□نیستی کر□کاریی کوردستان بانگ□وازی خ□□کی نا□ازی و ئازادیخوازی کوردستان د□کات ک□ د□نگی نا□□زای□تی ل□دژی ئ□م کرد□و□ی□ و ب□ ئازادکردنی ع□لی م□حمود ه□□ب□ن و □□گا ن□د□ن ئ□م س□رکوتگ□ری□ی د□س□□اتدارانی ه□ول□ر ب□ئاسانی بچ□ت□س□ر.

حزبی ک□م□نیستی کر□کاریی کوردستان
۲۵ ی نیسانی ۲۰۲۳